

Nr 46.

Av herr **Holmgren**, *angående jaktvårdsarbetets ordnande.*

Redan i samband med antagande av nu gällande lag om rätt till jakt och av bestämmelser om skyldighet för utländsk undersåte att för idkande av viss jakt hava löst jaktpass anhöll 1912 års riksdag, att Kungl. Maj:t måtte låta utarbета och för riksdagen framlägga förslag till bestämmelser om skyldighet att lösa jaktmärke för en var, som ville bedriva jakt utom eget område.

I anledning härav utarbetades inom jordbruksdepartementet förslag till författning i ämnet, som utremitterades för vederbörandes hörande. Till följd av gjorda anmärkningar underkastades förslaget sedermera omarbetning inom departementet, men blev det oakttat av åtskilliga anledningar icke förelagt riksdagen.

Därefter upptogs frågan av Svenska jägarförbundet, som vid sitt årsmöte år 1916 beslöt en framställning i ämnet till Kungl. Maj:t av huvudsaklig innebörd, att man borde övergiva de fiskaliska och prohibitiva synpunkter, från vilka de föregående förslagen utgått, och i stället lägga huvudvikten på att söka genom uttagande av en jaktvårdsavgift för rätten att erhålla jaktmärke eller jaktkort bereda erforderliga medel för jaktvårdsarbetet inom landet. Det ansågs rimligt, att den, som ville idka jakt, också bidroge till de åtgärder, som erfordrades för att det överhuvudtaget skulle komma att finnas något att jaga. Genom att på detta sätt lösandet av jaktkort gjordes så att säga till ett de jagandes eget intresse och genom att avgifterna — särskilt de, som avsåge jakt inom endast en kommun — bestämdes till måttliga belopp, ansågos förslagets dittillsvarande motståndare skola i väsentlig mån berövas den möjlighet att stämpla detsamma som ett försök till klasslagstiftning, vilken tidigare begagnats.

Detta förslag upptogs sedan av de jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 1 oktober 1915 och den 3 juli 1916 inom jordbruksdepartementet tillkallade sakkunniga, de s. k. jaktsakkunniga, vilka i sitt den 15 maj 1922 avgivna betänkande II (Statens offentliga utredningar 1922: 16, jordbruksdepartementet) framlade förslag till, bl. a., förordning angående jaktvårdsavgifter, jaktkort och jaktskatt.

I de yttranden, som av myndigheter, landsting och andra korporationer avgåvos över detta förslag, gjordes i allmänhet ej någon principiell erinran mot själva införandet av en jaktvårdsavgift, utan tillstyrktes detta merendels livligt. Däremot blev kritiken ganska skarp mot det sätt, varpå förslaget avsåg att de härigenom inflytande medlen skulle användas.

Domänstyrelsen, som redan den 30 november 1923 yttrade sig över detta förslag, ansåg också de motiv, som legat till grund för förslaget, riktiga, men påpekade, att ifråga om inflytande avgiftens disposition de sakkunnigas förslag vore mindre lyckligt. I samband därmed antydde styrelsen, att genom förmedling av en under offentlig kontroll ställd frivillig organisation de medel, som komme att inflyta, skulle kunna erhålla en mera tillfredsställande användning, ehuru styrelsen av visst skäl ansåge sig icke böra för det dåvarande fatta ståndpunkt till denna fråga.

Det skäl härför, styrelsen anförde, var att styrelsen hade sig bekant, att Svenska jägarförbundet hade för avsikt att efter verkställd utredning till Kungl. Maj:t inkomma med särskild framställning i frågan. Inom förbundet hade nämligen framkommit ett förslag, det s. k. Hälleforsförslaget, som inom förbundet och de till detsamma anslutna föreningarna omfattats med synnerligt intresse. Huvudpunkterna i detta förslag voro, att jaktvårdsarbetet borde koncentreras på ett antal halvofficiella länsföreningar med en centralförening såsom sammanhållande organ, att varje innehavare av jaktkort i och med dettas lösande skulle bliva medlem av det läns jaktvårdsförening, till jakt inom vilket kortet medförde berättigande, samt att huvudparten av de inflytande jaktvårdsavgifterna skulle ställas till förfogande åt dessa jaktvårdsföreningar för att under viss kontroll från det allmännas sida användas till jaktvårdens befrämjande inom länet. Resultatet av den utredning, som verkställdes inom jägarförbundet, blev också, att förbundet i huvudsak gjorde förslaget till sitt och ingick till Kungl. Maj:t med hemställan om lagstiftning i anslutning till detsamma.

Sedan denna förbundets hemställan remitterats till domänstyrelsen, avgav styrelsen den 31 januari 1925 i ärendet nytt yttrande, enligt vilket styrelsen i allt väsentligt anslöt sig till förbundets hemställan, och bifogade styrelsen förslag dels till bestämmelser angående disposition av inflytande jaktvårdsavgifter och andra till främjande av jaktvården inom riket tillgängliga medel samt dels till allmänna grunder för Svenska jägarförbundets organisation. Avtryck av detta styrelsens yttrande bifogas såsom *bilaga*.

Den fråga, som sålunda allt ifrån riksdagens år 1912 tagna initiativ varit föremål för ett ingående utredningsarbete, är av den största betydelse för svensk jaktvård och för den del av det svenska naturskyddsarbetet, som därmed har samband. Villebrådet i våra marker minskas år från år i oroväckande grad och vissa djurarter hota att alldeles dö ut. Orsakerna härtill äro mångahanda.

En anledning är otvivelaktigt den bristande respekt, som tyvärr på många håll visas för de bestämmelser, vilka utfärdas till villebrådets skyddande. Det tjänar naturligtvis icke till något att utfärda sådana bestämmelser, om de mera allmänt åsidosättas. Jämt hör man talas om älgar, som anträffats sårade under sådana omständigheter, att de måste hava påskjutits under förbjuden tid; den förödande jakten från motorfordon florerar ännu trots förbudet däremot, särskilt i vissa landsdelar o. s. v. Det enda botemedlet mot dylika lagbrott

är uppenbarligen förstärkt jaktbevakning, men redan därför erfordras organisation och penningar, icke minst det förra. Det är emellertid för den, som söker se saken i stort, klart, att den anmärkningsvärda nedgång i villebrådsbeståndet, som gjort sig gällande, icke enbart och knappast huvudsakligen kan tillskrivas olydnaden mot lagar och författningar. Denna kan nog, där den tager större omfattning, verka obehagligt, men dess verkningar inträda säkerligen mera temporärt och lokalt. Roten till det onda måste ligga djupare.

I främsta rummet kommer härvid i beaktande den förändring i naturliga förutsättningarna för villebrådets trevnad, som föranledes av landets alltjämt fortskridande uppodling och skogsskötsels utveckling till allt större intensitet. Det kan naturligtvis icke bliva fråga om att i jaktvårdens intresse söka hejda framåtskridandet på dessa från samhällsekonomisk synpunkt vida viktigare områden. Emellertid är det lyckligtvis så, att villebrådet besitter en icke oväsentlig förmåga av anpassning efter förändrade förhållanden, i synnerhet om det får lämplig hjälp från människans sida. Sådan hjälp kan också i stor utsträckning lämnas med ganska ringa och föga kostsamma medel, blott det sker på ändamålsenligt sätt. Härför fordras dock en viss insikt i villebrådets behov och levnadsvanor liksom förståelse för betydelsen, icke minst från ekonomisk synpunkt, av en stark villebrådsstam och en allmän känsla för det ansvar, som åvilar människan gentemot djurlivet. Dessa egenskaper kunna ej alltid utan vidare påräknas hos den stora allmänheten. Denna behöver upplysas och ledas. De jaktvårdssammanslutningar, som finnas, såväl de lokala som den centrala hava också låtit sig angeläget vara att verka i sådan riktning. Deras förmåga är emellertid tämligen begränsad. Dels har det icke varit möjligt att enbart på frivillighetens väg skapa en organisation, som når alla, som borde nås, och dels hava föreningarnas och förbundets tillgångar varit allt för begränsade för att tillåta en intensivare upplysningsverksamhet. I båda dessa hänseenden avser Hälleforsförslaget sådant det slutligen utformats, med hjälp av jaktvårdssavgifterna, att råda bot.

Det finnes emellertid även en annan av tidsförhållandena betingad omständighet, som innebär en avsevärd fara för villebrådsstammens upprätthållande. Den alltjämt fortgående jordstyeckningen har haft en ödesdiger inverkan i detta hänseende. De stora egendomskomplexen, som i gångna tider i stor utsträckning utgjort fredningsområden för det vilda, från vilka det kunnat sprida sig i omgivningen, försvinna allt mer och mer. Jorden kommer i händerna på personer med skilda intressen, av vilka en stor del sakna all förståelse för jakten och jaktvården och genom sin likgiltighet eller rent av genom positiva åtgärder göra det lönlöst för andra att söka utöva någon jaktvård. En ordnad jaktvård kan nämligen ej självständigt utövas inom huru små områden som helst, detta till följd av villebrådets naturliga rörlighet. Då det lika litet i detta som förutberörda hänseende kan bliva fråga om att i jaktvårdens intresse söka inbegripa mot en utveckling, som ligger i tiden, finnes ej annan utväg än att med utgångs-

punkt från de förhållanden, som föreligga, söka finna en utväg, som kan motverka de värsta olägenheterna. Den utväg, som härvid närmast erbjuder sig, är den från andra områden väl kända att genom sammanslutning av de många små enheterna söka skapa större sådana av den omfattning, att inom dem arbetet kan upptagas med samma utsikt till framgång som på de större egendomarna. Även på detta område hava de förefintliga jaktvårdssammanslutningarna utrett en hel del särskilt inom vissa län. Arbetsfältet är emellertid svårbrukat, i synnerhet så länge man är hänvisad att gå fram uteslutande på frivillighetens väg. Även i detta hänseende kräves en organisation, som kan nå den stora massan, och väsentligen större ekonomiska resurser än de, som för närvarande stå jaktvårdsföreningarna till buds.

De nu berörda områdena äro ej de enda, på vilka med bättre organisation och större tillgångar mycket skulle kunna uträttas till jaktvårdens och naturskyddets fromma. Här må endast påpekas, att antalet jägare under senare tider avsevärt ökats och att bland dem, som sålunda ägna sig åt jakt, många finnas, som av oskicklighet, jaktiver och andra orsaker tillfoga villebrådet lidanden, som äro alldeles onödiga från synpunkten av ett förståndigt beskattande av villebrådsstammar. Det borde sålunda ingå i det allmänna medvetandet, att ingen borde få beträda jaktstigen utan att besitta en viss färdighet i bruket av jaktvapen och utan att vara försedd med för den jakt han avser att utöva lämpad ammunition, att det är oriktigt att påskjuta ett villebråd under sådana omständigheter, att utsikterna att kunna omedelbart döda det äro allt för ovissa, o. s. v. Även härutinnan kräves en intensiv upplysningsverksamhet, som tränger ut i allt vidare kretsar. Endast i och genom folket kan till följd av sakens beskaffenhet en utveckling till det bättre vinnas på detta område. Jämväl härför erfordras emellertid organisation och ekonomiska resurser.

På grund av vad sålunda framhållits och då ett, som det synes, i stort sett antagligt och från de flesta håll förordat förslag till frågans lösning föreligger, synes det egendomligt, att ej något blivit gjort för att sätta riksdagen i stånd att fatta ett slutligt avgörande i ämnet. Visserligen har riksdagen själv så sent som år 1928 i anledning av en motion i andra kammaren nr 375 ställt sig i viss mån tveksam till saken. Detta torde emellertid, såvitt man kan sluta av vederbörande utskotts motivering, hava berott på att de förarbeten, som, enligt vad här förut anförts, verkställts under årens lopp, ej varit tillbörligt kända, och torde ej böra hindra riksdagen att nu intaga en välvilligare hållning. Livligt övertygad, att något måste göras och göras snart, om ej allt för stor skada skall ske, anser jag mig därför ej böra underlåta att ånyo upptaga frågan.

Då emellertid domänstyrelsens förslag för att kunna antagas påkallar viss ytterligare bearbetning — jag vill i detta hänseende erinra om, bland annat, de nya principer i fråga om fördelningen av böter, som gjort sig gällande vid de under år 1927 genomförda förändringarna i jaktlagstiftningen — synes mig för

närvarande annat icke vara att göra än att vända sig till Kungl. Maj:t med begäran om framläggande av slutliga förslag i ämnet.

Jag får alltså härmed hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t ville skyndsamt låta — i huvudsaklig överensstämmelse med vad domänstyrelsen i sitt yrkande den 31 januari 1925 föreslagit — utarbета förslag till ordnande av jaktvårdsarbetet i landet och i samband därmed till införande av bestämmelser om erläggande av en jaktvårdsavgift som villkor för rätt att idka jakt ävensom förelägga riksdagen de av dessa förslag, som för sitt genomförande erfordra riksdagens medverkan.

Stockholm den 19 januari 1931.

Bj. Holmgren.

K. Domänstyrelsens yttrande med anledning av det s. k. Helleforsförslaget.

Till KONUNGEN.

Det förslag till vissa ändringar i bestämmelserna rörande jakt och fågelskydd, som de jämlikt nådiga bemyndigandet den 1 oktober 1915 och den 3 juli 1916 inom jordbruksdepartementet tillkallade sakkunniga avgivit den 15 maj 1922, innehåller bl. a. förslag till förordning angående jaktvårdsavgifter, jaktkort och jaktpass. Detta förslag innebär i huvudsak, att med vissa angivna undantag jakt ej må utövas med mindre den jagande erlagt en enligt vissa grunder bestämd jaktvårdsavgift samt till bevis därom är försedd med ett för honom personligen utfärdat jaktkort. Därjämte skulle utländsk undersåte, som inom riket ville idka jakt, vara skyldig utlösa ett för honom personligen utfärdat jaktpass.

Jaktvårdsavgifterna skulle utgöra:

för helt år: för jakt inom viss kommun	5 kronor
» » » visst län	20 »
» » » hela riket	50 »
för tidsperiod av tre på varandra följande dagar oberoende av område, där jakten bedrivs	1 »

Avgiften för jaktpass skulle utgå för helt kalenderår med 100 kronor och eljest med 5 kronor för varje dag beviset omfattar.

Såväl jaktvårdsavgifter som avgifter för jaktpass skulle tillfalla statsverket och bilda en fond — jaktvårdsfonden — avsedd att efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande användas för främjande av jaktvärden inom riket. Fonden skulle ock tillföras vissa bötesandelar m. m.

Närmare föreskrifter rörande jaktvårdsfondens förvaltning skulle meddelas av Eders Kungl. Maj:t.

De sakkunniga hava i anförda motiv framhållit, att genom berörda avgifter inflytande medel borde i främsta rummet användas till upprätthållande av erforderlig jaktbevakning och tillsyn över jaktförfattningarnas efterlevnad. Till jaktbevakare skulle främst komma ifråga skogsvårdsstyrelsens personal samt för jaktskydd runt rikets kuster vissa befattningshavare från lots-, fyr- och tullpersonalen. Det skulle ankomma på Eders Kungl. Maj:t bestämma antalet dylika särskilda jakttillsyningsmän. De arvoden, som skulle tillkomma dem, borde i huvudsak bestridas av jaktvårdsavgifter. I den mån desamma komme att användas även för tillsyn av fiskeförfattningarnas efterlevnad, skulle dock en del av de till dem utgående ersättningarna utgå av inkomster från kronans fisken.

Jaktvårdsavgifterna m. m. ansåges böra stå till Eders Kungl. Maj:ts förfogande bl. a. av den grund att å beslut av lokala korporationer — kommuner, hushållningssällskap eller dylikt — till vilka avgifterna annars kunde förutsättas skola ingå, icke borde göras beroende, huruvida bevakning av berörda slag skall inom visst område upprättas eller icke. I övrigt syntes med hänsyn till de i förevarande avseende rådande särskilda förhållanden vara lämpligt, att även beträffande vidtagande av andra åtgärder till jaktvårdens främjande Eders Kungl. Maj:t hade överinseende över jaktvårdsavgifternas enhetliga användning.

De sakkunniga hava icke ansett sig kunna uppgöra någon beräkning över storleken av de medel, som kunde komma att inflyta i jaktvårdsfonden genom jaktvårdsavgifter, jaktpassavgifter m. m.; de hava allenast framhållit, att desamma »torde uppgå till avsevärda belopp».

Utgifterna för den föreslagna jaktbevakningen genom skogsvårdsstyrelsens personal hava de sakkunniga beräknat till cirka 37,500 kronor förutom mindre belopp för täckande av resekostnader. De beräknade kostnaderna för särskild bevakning av kusttrakterna genom lots-, fyr- och tullpersonalen hava icke angivits, men torde desamma icke kunna sättas till lägre än cirka 10,000 kronor för vinnande i någon mån av vad de sakkunniga med denna bevakning avsett. De totala bevakningskostnaderna, som enligt de sakkunnigas förslag skulle utgå ur jaktvårdsfonden, torde sålunda kunna beräknas till minst 50,000 kronor.

I den 30 november 1923 avgivet underdånigt utlåtande över sakkunnigas förslag i nu förevarande del har domänstyrelsen ansett de motiv, som legat till grund för den föreslagna förordningen, riktiga, och syntes förslagets genomförande i huvudsak kunna i avsevärd grad bidra till ett bättre ordnande av jaktvården i riket. Styrelsen har i överensstämmelse härmed tillstyrkt förslaget, ehuru med vissa erinringar i fråga om en del av dess detaljer. Förslaget rörande jaktbevakningens uppehållande genom skogsvårdsstyrelsernas personal och vissa befattningshavare från lots-, fyr- och tullpersonalen ansåg sig styrelsen — i likhet med flertalet av dem som yttrat sig härom — icke kunna biträda. Beträffande frågan om inflytande avgifters disposition omförmålde styrelsen, att några av dem, som yttrat sig därom, framhållit betydelsen av att jaktvårdsavgifterna tillfölle respektive län, varifrån de influtit. Genom förmedling av en under offentlig kontroll ställd frivillig organisation borde de användas till bevakning och tillsyn av jakten inom länet samt till främjande av jaktvården därstädes. Om så bleve fallet, hölls mycket sannolikt, att stadgandena om jaktvårdsavgifter m. m. skulle emottagas med större sympati och förståelse.

Domänstyrelsen ansåge sig emellertid för det dåvarande icke böra fatta ståndpunkt till spörsmålet, huru en ifrågasatt frivillig sammanslutning med ändamål att, med stöd av till dess disposition ställda jaktvårdsmedel, ombesörja jaktvårdsarbetet inom landet, lämpligen borde organiseras. Styrelsen hade sig nämligen bekant, att Svenska Jägarförbundet hade för avsikt att efter verkställd utredning till Eders Kungl. Maj:t inkomma med särskild framställning i frågan. Enligt styrelsens mening vore huvudsaken, att det bleve fastslaget, att inflytande jaktvårds- och jaktpassavgifter m. m. skulle användas till främjande av jaktvården inom riket.

Sedan domänstyrelsen avgivit förenämnda underdåniga utlåtande, har Svenska Jägarförbundet till Eders Kungl. Maj:t inkommit med underdånig framställning i ärendet, vilken genom nådig remiss den 14 december 1923 överlämnats till styrelsen för att däröver avgiva underdånigt utlåtande.

Jägarförbundet har i huvudsak anfört följande.

Det för jaktvården inom riket mest betydelsefulla av de förslag, som de sakkunniga framlagt, vore otvivelaktigt förslaget om skyldighet för envar, som idkade jakt, att erlägga jaktvårdsavgift. De inflytande avgifterna skulle för framtiden möjliggöra en betydande verksamhet till jaktvårdens främjande. En beräkning över storleken av de avgiftsbelopp, som kunde förväntas inflyta, bleve visserligen endast högst approximativ, men syntes densamma dock kunna uppskattas till minst 200,000 kronor om året. Därest de sakkunnigas förslag om anställande av ett flertal statliga jaktbevakare med arvoden utgående av

inflytande jaktvårdsavgifter m. m. vunne bifall, komme en mycket stor del av dessa medel att tagas i anspråk härför. En förstärkt bevakarekår vore visserligen till gagn och nödvändig för jaktvärden, men då icke kunde förutsättas, att de såsom jaktbevakare föreslagna länsskogvaktarna samt befattningshavarna inom lots-, fyr- och tullstaterna alltid hade erforderlig kunskap om och verkligt intresse för ifrågavarande arbete, ävensom då intresserade jaktbevakare icke torde kunna erhållas genom tvång, d. v. s. tjänsteorder till personer, som icke frivilligt anslutit sig till jaktvårdsarbetet, ville jägarförbundet för sin del bestämt avstyrka förslaget i denna del.

Enligt förbundets mening måste vid ordnandet av den förstärkta jaktbevakning, som otvivelaktigt vore nödig, i främsta rummet litas till frivilliga, för uppdraget intresserade krafter. Bevakningsfrågan syntes sålunda lämpligast och med minsta kostnader kunna ordnas genom en vidare utveckling av den organisation, som redan tillämpades inom ett flertal av de till förbundet anslutna jaktvårdsföreningarna, eller på annat efter skilda ortsförhållanden lämpat sätt.

Jaktvårdsarbetet måste uppbäras av verkligt intresse för djurvärlden, från såväl jaktvårdsekonomiens som naturskyddets synpunkt, och måste arbetet i första hand inriktas på väckande av detta intresse hos största möjliga del av befolkningen. En målmedveten upplysningverksamhet, ledd av på området insiktsfulla personer, måste alltså i främsta rummet ordnas, och borde denna verksamhet stödjas av de föreslagna jaktvårdsmedlen.

Förslag, huru det frivilliga jaktvårdsarbetet med stöd av jaktvårdsmedel syntes böra ordnas, hade framlagts av Hellefors jakttskytteklubb, utgörande en underavdelning av Örebro läns jaktvårdsförening, som vore ansluten till Svenska jägarförbundet. Detta förslag, »Helleforsförslaget», hade bilagts förbundets den 18 november 1923 avgivna underdåniga yttrande över de jakt-sakkunnigas betänkande (del II). Sedan förslaget varit föremål för behandling såväl inom de till förbundet anslutna jaktvårdsföreningarna som vid två dess allmänna möten, hade förbundet nu upptagit förslaget som sitt och i underdånighet hemställt, att detsamma med vissa av förbundet föreslagna tillägg och ändringar måtte vinna Eders Kungl. Maj:ts nådige beaktande vid den blivande lagstiftningen i ämnet. Jägarförbundet har angivit »Helleforsförslaget» innehålla i huvudsak följande huvudpunkter:

Innehavare av jaktkort, gällande minst en socken och visst år, skulle med jaktvårdsavgifternas erläggande obligatoriskt bliva medlem i en länsförening för jaktvård och för det vildnadsskydd i övrigt, som de sakkunniga åsyftat med sina fridlysningsförslag;

på så sätt bildade länsföreningar skulle för gemensamt bästa och därmed till det allmännas gagn samarbeta genom att tillhopa bilda ett förbund, i vilket ombud för länsföreningarna skulle vara beslutande;

avgifterna för »rikskorten», gällande jaktutövningsrätt inom hela riket, och en del av avgifterna för »läns-» och »sockenkorten» skulle ingå till centralförbundet liksom också någon del av de jaktvårdsavgifter i övrigt, som härledde sig från de största städerna (Stockholm, Göteborg och Malmö);

återstående större del av avgifterna för läns- och sockenkorten skulle ingå till länsföreningarna;

Eders Kungl. Maj:t skulle genom reglemente för hela organisationen meddela, bl. a., de villkor för jaktvårdsmedlens överlämnande till organisationen, som syntes önskvärda med hänsyn till *dels* behovet av kontroll från det allmännas sida över medlens behöriga användning och *dels* angelägenheten av att för-

hållandet mellan centralförbundet och respektive länsföreningar på förhand klarlades.

Jägarförbundet har vidare anfört huvudsakligen följande, avseende bl. a. vissa ändringar eller tillägg till det framlagda förslaget.

Ehuru innehavare av jaktkort skulle vara självskrivnen medlem i länsföreningen, syntes till beförande av stadga och konsekvens i arbetet att allenast den borde tillkomma rösträtt å föreningens sammanträden, som anmält sig vilja stödja föreningens syften enligt för densamma gällande stadgar och som erlagt den särskilda årsavgift av högst två kronor, som kunde av föreningen bestämmas. Som ytterligare motiv till förslaget om särskild årsavgift har förbundet anfört, att dylika avgifter bleve av betydelse till förhindrande av att alltför stor del av jaktvårdsavgifterna komme att åtgå till föreningarnas förvaltningskostnader, därest inflytande jaktvårdsmedel tilläventyrs icke bleve så stora.

Beträffande fördelningen mellan centralförbundet och länsföreningarna av medel för inflytande avgifter för socken- och länsjaktkort har jägarförbundet föreslagit, att centralförbundet skulle erhålla en femtedel och länsföreningen fyra femtedelar av inom respektive län influtna belopp. Därför har förslagit att centralförbundet tilldelades avgifterna för dels utlänningars jaktpass dels de s. k. dagskortet, avseende jaktutövningsrätt för tre dagar. Bötesmedel m. m., som enligt de sakkunnigas förslag skulle tillföras jaktvårdsfonden, borde tillfalla den länsförening, inom vilkens område förbrytelse, i anledning varav böter blivit ådömda, begåtts. Den ifrågasatta sammanslutningen borde självfallet vara öppen även för andra än dem, som löste jaktkort, nämligen sådana, som hyste intresse för sammanslutningens syften och som i övrigt ville erlægga till visst belopp bestämd skälig inträdes- och årsavgift i respektive länsförening.

Jaktkortsinnehavarens medlemskap syntes böra hänföras till föreningen i det län, inom vilket jaktkortet gällde. Innehavare av rikskort skulle sålunda äga närvara vid vilket länsföreningsmöte som helst, eventuellt med skyldighet att genom företeende av bevis om ägande- eller arrenderätt till jaktmark inom den ifrågasatta länsföreningens verksamhetsområde styrka sitt intresse för jaktvård därinom. Innehavare av jaktkort, gällande inom annat län än det, varinom bostadsorten vore belägen, ansåges böra medgivas medlemskap inom sin hemorts jaktvårdsförening endast under förutsättning, att han till denna förening erlade inträdes- och årsavgifter i likhet med vad för »icke-jägare» vore bestämt.

Jaktvårdsföreningens verksamhetsområde skulle utgöra visst län, dock att inom län, där två hushållningssällskap funnes, jaktvårdsföreningens verksamhetsområde borde sammanfalla med hushållningssällskapet, och inom länet således ordnas två föreningar.

Jägarförbundet har ytterligare uttalat, att enligt dess mening förevarande förslag skulle medföra särskilt stora möjligheter att väcka och vidmakthålla intresset hos det stora flertalet av dem, vilkas bistånd det vore av största praktiska betydelse att förvärva för jaktvårds- och vildnadsskyddsarbetet. Alla, som löste jaktkort, skulle utan eget åtgörande få i sin hand samtliga jaktstadganden och genom sammanslutningens bemedling utgivna skrifter och meddelanden rörande jaktvård och vildnadsskydd. Den ifrågasatta organisationen komme vidare att bereda bästa möjlighet till frivillig kontroll över jaktvårdsavgifternas behöriga erläggande, och vore säkerligen att emotse, att

ett betydligt större antal jägare skulle underlåta lösa jaktkort, om jaktvårdsavgifterna inginge till en statens fond än om de i stället utgjorde bidrag till framför allt hemtraktens jaktvård och vildnadsskydd. Om det väckta förslaget i huvudsak vunne bifall, syntes även den invändning mot skyldighet att utgiva jaktvårdsavgift, som framförts från markägarehåll, eller att äganderätten komme att trädas för nära, om markägaren och hans folk skulle påläggas dylik skatt för jakt på egen mark, icke vidare kunna med fog göras.

För egen del får styrelsen i underdånighet anföra följande.

När styrelsen i sitt förenämnda underdåniga utlåtande den 30 november 1923 ansåg sig på anförda skäl böra avstyrka de sakkunnigas förslag i fråga om uppdrag åt skogsvårdsstyrelsernas bevakningspersonal samt vissa befattningshavare inom lots-, fyr- och tullverkspersonalen att öva tillsyn över jakt- och fridlysningsförfattningarnas efterlevnad, framhöll styrelsen bland annat, att behov av förstärkt uppsikt över nämnda författningars efterlevnad otvivelaktigt föreläge. Det vore enligt styrelsens mening synnerligen nödvändigt att något positivt åtgjordes i denna fråga, då i annat fall utfärdade föreskrifter bleve av ringa nytta och snarare komme att medverka till undergrävande av känslan för laglydnad och rätt. Då emellertid kostnaderna för effektiv bevakning och tillsyn genom allenast statsanställd personal bleve högst betydande, ansåge styrelsen nödvändigt att för ändamålet mobiliserades alla för jaktvård och i samband därmed behövt djurskydd intresserade krafter. En hela landet omfattande, av staten understödd och i vissa delar kontrollerad frivillig sammanslutning av intresserade personer kunde helt visst åstadkomma ett mycket betydelsefullt arbete i nu ifrågakommande avseende. En dylik sammanslutning, organiserad med länsföreningar och en fast centralledning, skulle med framgång kunna dels verka för och sprida erforderlig upplysning i hithörande frågor, dels ock åstadkomma en vittomfattande och i största möjliga grad effektiv kontroll och tillsyn över gällande stadgandens efterlevnad. För beredande av möjlighet för organisationen att fullgöra vad densamma ålège, borde den tilldelas behövliga anslag av inflytande jaktvårds- och jaktpassavgifter. Fördelen av att länsföreningarna ombestyrde jaktbevakningen låge däri, att för uppdraget verkligt intresserade till stort antal över hela landet spridda tillsyningsmän erhöles, och att, då dessas åtagande vore frivilligt och i stor utsträckning icke förenat med ersättning, betydande kostnadsbelopp komme att inbesparas. Jaktvårdsmedlen kunde i så fall till avsevärd del disponeras till andra för jaktvårdens och vildnadsskyddets främjande erforderliga åtgärder, i främsta rummet en målmedveten upplysningsverksamhet.

Jägarförbundets nu förevarande förslag är byggt på i huvudsak enahanda allmänna principer som de nu nämnda.

»Helleforsförslaget» med av jägarförbundet gjorda erinringar och tillägg innebär emellertid dels en plan i stora drag för den frivilliga jaktvårdssammanslutningens organisation dels ock förslag att samtliga de medel, som inflyta genom jaktvårdsavgifter, avgifter för jaktpass m. m., vilka enligt de sakkunnigas förslag skulle tillfalla den till Eders Kungl. Maj:ts förfogande ställda jaktvårdsfonden, tillföras den frivilliga sammanslutningen direkt, varvid huvuddelen av medlen skulle ingå till länsföreningarna och en mindre del överlämnas till centralledningen.

Under hänvisning till de skäl, som förslagsställaren och Svenska Jägarförbundet anfört för det väckta förslaget finner sig styrelsen böra i huvudsak biträda detsamma.

Styrelsen anser sålunda, att den frivilliga, av inflytande jaktvårdsavgifter och dylika medel understödda jaktvårdsorganisationen bör utbyggas på grund av den redan sedan mycket gammalt bestående sammanslutningen för jaktvård inom riket, nämligen Svenska jägarförbundet med till detsamma anslutna, lokalt verkande jaktvårdsföreningar. Om ock denna sammanslutning icke i större grad förmått hindra den inom landet inträdda och i stort sett fortgående minskningen i viltbeståndet, har den dock, förnämligast genom upplysningsarbete, åstadkommit en beaktansvärd omkastning i den allmänna uppfattningen rörande sättet för utövande av jakt, det vildas vårdande, skydd för sådana djurarter, som därav kunna vara i behov m. m. och härigenom har i ej ringa utsträckning vunnits förståelse för användande av humanare jaktmetoder samt befordrats insikten om den jaktutövandes vårdnadsplikt mot det vilda.

Förbundets strävanden i berörda avseenden hava dock icke i den utsträckning, som varit önskvärd och särskilt behöflig, nått den stora mängden allmogejägare i landet. Härtill hava förbundets och dess underavdelningars ekonomiska resurser varit för knappa. Med nu föreliggande förslag, enligt vilket den frivilliga jaktvårdssammansättningen skulle omfatta praktiskt taget alla, som i landet utöva jakt, samt i övrigt vinna en avsevärt starkare ekonomisk ställning, torde kunna förväntas en i betydligt vidare kretsar spridd insikt om nödvändigheten av verklig jaktvård och effektivt uppehållet vildnadsskydd, där sådant på grund av rådande förhållanden ansetts böra föreskrivas.

För det väckta förslagens förverkligande torde vara erforderligt, att Eders Kungl. Maj:t täckes *dels* i nådig förordning såväl föreskriva, huru medel av inflytande avgifter för jaktkort och jaktpass samt andra i den blivande jaktlagstiftningen omförmälda belopp, avsedda till främjande av jaktvården inom riket, skola disponeras, som ock förordna om villkoren för att jaktvårdsarbetets ledning inom landet må omhändertagas av en för ändamålet anordnad frivillig sammanslutning, vilkens verksamhet stödjdes av förenämnda medel, *dels ock* i nådig kungörelse bestämma allmänna grunder för sammanslutningens, Svenska jägarförbundet, organisation.

Under förutsättning att Eders Kungl. Maj:t och riksdagen i huvudsak bifalla av förenämnda jaksakkunniga avgivna förslag i del II av deras betänkande med av domänstyrelsen föreslagna ändringar och tillägg, har styrelsen i härmed följande bilagor uppgjort förslag till bestämmelser angående dispositionen av inflytande jaktvårdsavgifter och andra i enlighet med gällande stadganden rörande jakt- och vildnadsskydd tillgängliga medel för jaktvårdens främjande inom riket (bil. 1), samt förslag till allmänna grunder för Svenska jägarförbundets organisation (bil. 2). Förslagen innehålla de huvudpunkter, som enligt styrelsens mening synas vara erforderliga för nu föreliggande frågas ändamålsenliga ordnande.

I första punkten av förslaget i bil. 1 hava angivits de medel, som i överensstämmelse med föreslagna jaktförfattningar skulle stå till förfogande för främjande av jaktvården inom riket, nämligen

inflytande avgifter för jaktkort och jaktpass enligt förordningen angående jaktvårdsavgifter, jaktkort och jaktpass,

de bötesandelar, som enligt 12 § nämnda förordning och 27 § av stadgan om jakt och om fridlysning av vissa djurslag skola tillfalla den av de sakkunniga föreslagna jaktvårdsfonden, ävensom

behållna försäljningssumman för bössa, annan jakt- och fångstredskap samt

hundar, som enligt 23 § av sistnämnda stadga äro förbrutna, vilken försäljningssumma likaledes föreslagits tillkomma jaktvårdsfonden.

Härjämte avser förslaget i första hand att lämna bestämmelse därom, att ledningen av jaktvårdsarbetet inom landet må omhändertagas av en härför bildad frivillig sammanslutning, benämnd Svenska jägarförbundet, till vilkens förfogande ställes viss del av de medel, som inflyta genom avgifter för jaktkort och jaktpass m. m., allt dock under förbehåll att förbundet organiseras enligt vissa, av Eders Kungl. Maj:ts bestämda grunder, angivna i förslaget bil. 2.

Förslaget innehåller vidare bestämmelser, rörande i vilken omfattning de för jaktvårdens främjande tillgängliga medel kunna komma den frivilliga sammanslutningen till del.

I den underdåniga framställningen har ifrågasatts, att *samtliga* jaktvårdsavgifter m. fl. dylika medel skulle tillföras den frivilliga jaktvårdssammanslutningen att på visst sätt fördelas mellan länsföreningarna och dessas centralledning. Styrelsen anser emellertid för sin del det vara ändamålsenligt och behöfligt, att viss del av berörda medel undantages från jaktvårdssammanslutningens disposition för att efter Eders Kungl. Maj:ts bestämmande användas för särskilda ändamål berörande jakt- och vildnadsskydd, exempelvis till ersättningar för sådan skadegörelse å husdjur, växande gröda eller trädplanteringar m. m., som vållats av djur, som av skilda orsaker ansetts böra fridlysas längre tider, till bestridande av kostnader, som kunna vara förenade med sådan anmälan om påträffat fallvilt av björn eller lo, eller, under tid, då jakt efter älg, hjort eller rådjur är förbjuden, dylikt djur, som de sakkunniga med instämmande av domänstyrelsen föreslagit, till utgifter för anskaffande och tillhandahållande av jaktkort och jaktpass samt sådana sigillstamprar, varom förmäles i jaktstadgan, ävensom till sådana åtgärder till viss eller vissa djurarters skyddande, som eventuellt kunna finnas särskilt påkallade m. m.

Domänstyrelsen får föreslå att 10 procent av samtliga inflytande medel genom avgifter för jaktkort och jaktpass redovisas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande. Dessa medel synas lämpligen kunna inlevereras till domänstyrelsen, som torde hava att anskaffa och distribuera jaktkortsblanketter och likasom för närvarande jaktpassblanketter och förenämnda sigillstamprar samt i övrigt enligt Eders Kungl. Maj:ts bestämmelser handhava förvaltningen av ifrågasvarande medel.

Beträffande återstående 90 procent av inflytande medel genom avgifter för jaktkort och jaktpass får styrelsen helt biträda jägarförbundets principiella uttalande om lämpligheten av att avgifterna för jaktkort i huvudsak komma det län till godo, varifrån de härflyta. Enligt styrelsens mening bör dock den del av avgifter för jaktkort, berättigande till jakt inom viss kommun samt visst län, som icke enligt vad här förut föreslagits skall ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande, i sin helhet tillfalla den jaktvårdsförening, vilkens verksamhetsområde omfattar ifrågasvarande kommun eller län. Vidare synes vara i sin ordning och ägnat att befordra intresset för tillsynen av jaktförfattningarnas efterlevnad, att de i 1 punkten omförmälda jaktredskap m. m., tillföras *den* jaktvårdsförening, inom vilkens verksamhetsområde det brott mot gällande stadgar, i anledning av vilket böterna m. m. ådömts, ägt rum.

Enligt föreliggande förslag gäller för utländsk undersåte utfärdat jaktpass för riket i dess helhet. Härför inflytande avgifter ävensom avgifterna för jaktkort, gällande för helt år och för jakt inom hela riket synas i avseende på den del därav, som tillkommer den frivilliga jaktvårdssammanslutningen, böra helt

tillföras dennas centralledning. Den sistnämnda bör även erhålla sammanslutningen tillkommande avgifter för jaktkort gällande för en tidsperiod av tre på varandra följande dagar, oberoende av område, där jakten bedrivs.

Samtliga avgifter för jaktkort, där de uppburits av landsfiskal, magistrat eller annan, som därtill äger befogenhet, ävensom utdömda bötesandelar m. m., torde böra inlevereras till vederbörande länsstyrelse, som tillhandahåller jaktvårdsföreningen i länet, vad den därav tillkommer samt redovisar resten tillika med avgifter för jaktpass till domänstyrelsen, varefter styrelsen bör hava att överlämna till jägarförbundets centralstyrelse dess del samt förvalta återstående belopp i enlighet med vad här förut sagts.

Där ett och samma län är fördelat på två hushållningssällskap såsom för närvarande Älvsborgs län och Kalmar län, synes hinder ej böra möta, att i enlighet med jägarförbundets hemställan en jaktvårdsförening ordnas för vart och ett sådant hushållningssällskaps verksamhetsområde. Jaktvårdsavgifter för jaktkort gällande hela länet böra i sådant fall fördelas mellan de skilda föreningarna i förhållande till den totala arealen inom vars och ens verksamhetsområde.

Ehuru styrelsen i likhet med jägarförbundet håller mindre troligt, att sådan situation kan förväntas inträffa, att jaktvårdsförening, varom nu är fråga, icke skulle komma till stånd inom visst län, torde dock icke vara helt uteslutet, att det i något fall kunde visa sig vara förenat med svårigheter att åvägbringa dylik sammanslutning, särskilt under något eller några av de första åren efter den ifrågasatta författningens ikraftträdande.

Bestämmelse rörande disposition av de medel, som enligt förevarande förslag skulle hava tillkommit jaktvårdsförening i länet, om sådan funnits, synes för den skull böra meddelas.

Styrelsen får föreslå, att i angivna fall berörda medel redovisas till domänstyrelsen för Eders Kungl. Maj:ts disposition. I den mån förbundets centralledning ombestyr eljest på länsförening ankommande åtgärder för jaktvården inom länet, synes centralledningen böra komma i åtnjutande av förenämnda medel i den omfattning Eders Kungl. Maj:t kan bestämma. Vad av nu ifrågasatt medel icke disponeras för sistnämnda ändamål, torde böra stå till förfogande för jaktvården i allmänhet inom riket.

Det förslag till allmänna grunder för den frivilliga jaktvårdssammanslutningens, Svenska jägarförbundet, organisation, som innefattas i bil. 2, är i väsentliga delar byggt på nådiga kungörelsen den 8 juni 1923 med allmänna grunder för hushållningssällskaps organisation. I vissa avseenden synes jägarförbundets organisation dock böra ordnas på ett från sistnämnda grunder mera väsentligt avvikande sätt, nämligen beträffande beslutanderätten å jaktvårdsföreningarnas sammanträden, ordnandet av ett för hela riket gemensamt ombudsmöte samt inrättandet av en centralstyrelse, avsedda bland annat att vara verkställande organ för ombudsmötet samt att i övrigt företräda förbundet.

I de allmänna grunderna för hushållningssällskaps organisation stadgas rörande hushållningssällskaps sammanträde att dess förhandlingar äro offentliga och att visserligen envar ledamot av sällskapet äger rätt att därvid yttra sig, men att sällskapet beslutar rätt å sammanträde utövas av vissa enligt särskilda bestämmelser valda ombud till antal, som Eders Kungl. Maj:t bestämmer.

I nu ifrågasatt fall håller styrelsen före, att, särskilt då därigenom intresset för verksamheten synes i högre grad kunna hållas vid makt även i vidaste kretsar, rösträtt vid jaktvårdsföreningssammanträde bör medgivnas en var medlem,

som till föreningen erlagt viss till ett lågt belopp bestämd årlig avgift eller en däremot svarande avgift en gång för alla.

I likhet med jägarförbundet anser styrelsen ändamålsenligt, att en var, som erlagt jaktvårdsavgift för jaktkort gällande för helt år, bör äga rätt inträda som medlem i den jaktvårdsförening, inom vilken jaktkortet äger giltighet. Rösträtt bör dock ej tillkomma annan medlem än den, som enligt vad nyss sagts erlagt särskild årsavgift eller avgift en gång för alla till föreningen. Årsavgiftens storlek bör, såsom jägarförbundet föreslagit, begränsas till högst två kronor och bör det stå varje förening fritt att i dess stadgar fixera ett lägre belopp.

Då styrelsen anser lämpligt, att ovillkorlig rätt till medlemskap i viss jaktvårdsförening må tillkomma allenast den, som innehar jaktkort gällande för helt år inom samma förenings verksamhetsområde, bör, på sätt jägarförbundet ock förordat, möjlighet beredas även andra jaktintresserade — dessa må hava utlöst jaktkort gällande inom annat län eller utgöras av icke jaktutövande — att bliva medlemmar av föreningen ifråga. Dylikt medlemskap av jaktvårdsförening synes böra bliva beroende på inval medelst enkel röstövertikt å föreningsammansammantråde, varjämte sådan medlem bör erlægga en i föreningens stadgar till beloppet bestämd årlig avgift, dock högst fem kronor, eller ock en däremot svarande engångsavgift av lägst tjugu gånger den årliga avgiften. Att rösträtt på föreningsammansammanträden bör tillkomma ifrågavarande föreningsmedlemmar synes naturligt.

Med den formulering styrelsen givit åt punkt 2) första och andra styckena, äger den, som innehar jaktkort gällande helt år och för hela riket, rätt att inträda som medlem i vilken jaktvårdsförening han behagar.

För bevakande av det allmännas intressen bör tillkomma vederbörande länsstyrelse att i jaktvårdsföreningens styrelse insätta för en tid av tre år en ledamot jämte en suppleant för denna. Övriga ledamöter i styrelsen, förslagsvis åtta, jämte suppleanter för dem väljas av föreningen på ordinarie årsammansammantråde för en tid av högst tre år. Länsstyrelsen bör även utse en revisor för att tillsammans med av föreningen valda revisorer granska styrelsens räkenskaper och förvaltning.

På sätt jägarförbundet antytt, synes lämpligt och erforderligt för vinnande av stadga och åstadkommande av gagneligt samarbete de skilda jaktvårdsföreningarna emellan, att dessa senare genom valda ombud, förslagsvis två från varje förening, sammanträda årligen för överläggning och beslut rörande åtgärder för jaktvårdens främjande inom riket i dess helhet eller större delar därav, exempelvis ordnande av gemensam upplysningsverksamhet, jaktstatistik m. m., överläggning angående fridlysning av eller ökat skydd för vissa djurslag m. fl. dylika frågor.

Såsom verkställande organ för ombudsmötet och såsom företrädare i övrigt för jägarförbundet i dess helhet föreslås tillsättande av en centralstyrelse. Med hänsyn till denna styrelsens ställning som representant för jaktvården i riket synes lämpligt, att en av dess ledamöter utses av Eders Kungl. Maj:t. De övriga ledamöterna, till ett antal av åtta böra utses av ombudsmötet för en tid av högst tre år.

Vid ombudsmöte böra jämväl centralstyrelsens ledamöter äga rösträtt, dock givetvis ej vid val av revisorer för granskning av styrelsens förvaltning eller beslut om ansvarsfrihet för samma förvaltning.

Centralstyrelsen skall bland annat hava att omhändertaga och förvalta styrelsen jämlikt förberörda förordning tillkommande medel av jaktvårdsavgifter m. m. Centralstyrelsens räkenskaper och förvaltning böra granskas av två eller

flera revisorer, av vilka en synes böra utses av Eders Kungl. Maj:t, under det att de övriga väljas av ombudsmötet. Detta torde jämväl böra tillkomma att, i vad på detsamma beror, meddela beslut om ansvarsfrihet för styrelsens förvaltning.

Då enligt vad nu föreslås centralstyrelsen och de till jägarförbundet anslutna jaktvårdsföreningarna äga uppbära och för angivna ändamål disponera avsevärda belopp av i visst avseende allmänna medel, synes vara i sin ordning, att desamma årligen överlämna berättelser för sin verksamhet och medelsförvaltning. Dessa års redogörelser föreslås böra avlämnas till domänstyrelsen, som torde tillhöra att efter företagen granskning av desamma hos Eders Kungl. Maj:t göra de framställningar, som i anledning av vad i berättelserna förekommit, eventuellt kunna finnas påkallade. Det bör tillkomma domänstyrelsen fastställa formulär, enligt vilka vederbörande skola hava att avfatta räkenskaps- tablåer, innehållande nödiga uppgifter rörande ekonomien.

Styrelsen får föreslå bestämmelse därom, att jaktvårdsföreningarna före utgången av mars månad skola insända till centralstyrelsen förberörda berättelser och uppgifter, avseende nästföregående kalenderår, samt att centralstyrelsen senast den 15 därpå följande maj skall till domänstyrelsen överlämna desamma jämte liknande berättelser m. m. rörande egen verksamhet. Under tiden mellan angivna två data bör det årliga ombudsmötet kunna sammanträda.

Det synes lämpligt, att ombud för jaktvårdsförening för resa till ombudsmöte berättigas erhålla ersättning för resekostnad och något dagtraktamente, och föreslår styrelsen att denna ersättning, i likhet med vad är stadgat beträffande lantbruksombud, som är närvarande vid hushållningssällskaps sammanträde, må utgå enligt samma grunder, som gälla för landstingsmän vid landstingssammanträde.

Det torde böra ankomma på en var jaktvårdsförening att själv bestämma, huruvida och i så fall till vilket belopp ersättning må utgå till föreningsfunktionärer, sekreterare och skattmästare. Dylika kostnader äro avsedda att i första hand bestridas av inflytande årsavgifter. Likaledes torde det böra bero på beslut av ombudsmöte, om de skilda föreningarna ur respektive jaktvårds-kassor skola lämna bidrag till centralstyrelsen för bestridande av kostnader för sådana förbundet gemensamma angelägenheter, vartill centralstyrelsens medel icke förslå. Centralstyrelsen bör givetvis äga befogenhet att med densamma tilldelade medel avlöna sekreterare m. fl. dylika funktionärer.

Remissakten återställles.

Vid detta ärendes avgörande i styrelsen hava närvarit t. f. överdirektören frih. Hermelin, byråcheferna Giöbel och Cassel, t. f. byråcheferna Aminoff och Rasch, den sistnämnde föredragande samt domänfiskalen Lilliesköld.

Stockholm den 31 januari 1925.

Underdånigst

D. AF WÄHLBERG.

Sixten Bellander.

Angående Svenska jägarförbundets yttrande över jakt- och fiskesakkunnigas betänkande (del II), innehållande förslag till jaktvårdsarbetets organisation och inflytande jaktvårdsavgifters m. m. användning (s. k. Helleforsförslaget).

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

S. BELLANDER.

Förslag till bestämmelser angående disposition av inflytande jaktvårdsavgifter och andra till främjande av jaktvården inom riket tillgängliga medel.

1) De i förordningen angående jaktvårdsavgifter, jaktkort och jaktpass bestämda avgifter för jaktkort och jaktpass ävensom en tredjedel av böter, som ådömas enligt samma förordning eller stadgan om jakt om fridlysning av vissa djurslag, så ock behållna försäljningssumman för bössa, annan jakt- och fångstredskap samt hundar, som enligt 23 § av nämnda stadga äro förbrutna, skola användas till främjande av jaktvården inom riket.

2) Ledningen av jaktvårdsarbetet samt utöver vad därom särskilt är stadgat, ombesörjandet av tillsyn och kontroll över efterlevnaden av de i förenämnda stadga eller eljest till allmänt gagn givna föreskrifter beträffande jakt eller skydd för vissa djurslag tillkomma för sådant avseende bildade frivilliga jaktvårdsföreningar i orterna jämte en för dessa föreningar enligt Kungl. Maj:ts bestämmande anordnad centralledning, tillsammans utgörande Svenska Jägarförbundet.

3) Jaktvårdsförening, som i föregående punkt avses, skall äga stadgar, som fastställts av Kungl. Maj:t.

Stadgarna skola vara avfattade i huvudsaklig överensstämmelse med av Kungl. Maj:t fastställda allmänna grunder för jägarförbundets organisation.

4) Av inflytande jaktvårds- och jaktpassavgifter skola 10 procent redovisas till domänstyrelsen för att efter Kungl. Maj:ts bestämmande disponeras för ändamål, som avse jaktvård och vildnadsskydd.

Återstående 90 procent samt de i punkt 1 omförmälda bötesandelar och försäljningsbelopp skola tillhandahållas Svenska jägarförbundet och fördelas mellan centralledningen och jaktvårdsföreningarna på följande sätt:

I. *Jaktvårdsförening* erhåller

- a) jaktvårdsavgifter för jaktkort gällande helt år och viss kommun inom föreningens verksamhetsområde,
- b) jaktvårdsavgifter för jaktkort gällande helt år och det län, som utgör föreningens verksamhetsområde,
- c) andelar av ådömda böter samt behållna försäljningsbelopp för förbrutna jakt- och fångstredskap m. m., vilka hänföra sig till föreningens verksamhetsområde.

II. *Centralledningen* erhåller

- a) jaktvårdsavgifter för jaktkort gällande för helt år och hela riket,
- b) jaktvårdsavgifter för jaktkort gällande för en tidsperiod av tre på varandra följande dagar, oberoende av område där jakten bedrivs,
- c) avgifter för jaktpass.

Är med Kungl. Maj:ts medgivande visst län uppdelat på två jaktvårdsföreningar, skola jaktvårdsavgifter enligt I. b) härovan fördelas å föreningarna på sätt Kungl. Maj:t prövar skäligt med hänsyn till arealen inom vars och ens verksamhetsområde.

5) Har inom visst län jaktvårdsförening, varom i 2 och 3 punkterna sägs, icke kommit till stånd, skola de under I i punkt 4 omförmälda medel redovisas till domänstyrelsen att efter Kungl. Maj:ts bestämmande i skälig omfattning tillhandahållas centralledningen, i mån som denna ombestyr eljest på länsföreningen ankommande åtgärder för jaktvården inom länet.

Bil. 2.

Förslag till allmänna grunder för Svenska jägarförbundets organisation.

1. Svenska jägarförbundet utgör en sammanslutning av inom landet bildade jaktvårdsföreningar och har till ändamål att främja jaktvården och vad därmed äger samband.

Jaktvårdsföreningen skall till verksamhetsområde hava visst län, dock att dels Kalmar och Älvsborgs län må vart för sig uppdelas å två jaktvårdsföreningar dels ock Stockholms län och Stockholms stad skola hänföras till samma jaktvårdsförening.

2. Envar, som erlagt jaktvårdsavgift för jaktkort avseende helt år, äger efter därom gjord anmälan inträda som medlem i den jaktvårdsförening, inom vilket verksamhetsområde jaktkortet gäller.

Rösträtt vid jaktvårdsförenings sammanträde äger dock endast den, som därjämte till föreningen erlagt avgift antingen årligen med högst två kronor eller en gång för alla med lägst 20 gånger den årliga avgiften.

Jaktvårdsförening äger i övrigt genom val medelst enkel röstövertikt utse medlemmar i föreningen bland personer, som utan att inneha jaktkort av i första stycket omförmålt slag vilja stödja föreningens syften. Dylik medlem, vilken erlägger avgift antingen årligen med högst fem kronor eller ock en gång för alla med lägst 20 gånger den årliga avgiften, tillkommer rösträtt vid föreningens sammanträden.

Hedersledamot må befrias från erläggande av medlemsavgift.

3. Jaktvårdsföreningens beslutanderätt skall, i den mån den ej tillkommer föreningens styrelse, utövas å jaktvårdsföreningens sammanträden.

En var därvid närvarande röstberättigad medlem äger en röst.

Ledamot i styrelse må dock ej deltaga i val av revisorer för granskning av förvaltning, för vilken han är ansvarig, eller i beslut om ansvarsfrihet för sådan förvaltning.

4. Jaktvårdsföreningens styrelse består av nio ledamöter, av vilka en utses av Kungl. Maj:ts befallningshavande i länet och de återstående väljas på ordinarie föreningsammansträde; samtliga för en tid av högst tre år.

Av styrelseledamöterna väljes en till föreningens ordförande och en till dess vice ordförande. Dessa utöva samma befattningar inom styrelsen.

För en var av styrelseledamöterna utses en suppleant.

5. Styrelsen åligger bl. a.:

a) att med uppmärksamhet följa utvecklingen av jakthushållningen inom landet, verka för jaktvårdens främjande och ett ändamålsenligt vildnadsskydd inom föreningens verksamhetsområde och i sådant syfte för föreningen framlägga förslag i dithörande frågor;

b) att omhändertaga föreningens tillkommande jaktvårdsavgifter och andra medel samt handhava föreningens ekonomiska angelägenheter och uppgöra förslag till inkomst- och utgiftsstat;

c) att inom föreningens verksamhetsområde ombestyrta ordnandet av tillsynen och kontrollen över de i gällande stadga angående jakt m. m., eller eljest till allmänt gagn givna föreskrifter beträffande jakt och skydd för vissa djurslag samt

d) att tillsätta jaktuppsyningsmän samt sekreterare och skattmästare.

6. Till sekreterare kan antagas föreningsmedlem inom eller utom styrelsen. Skattmästare må ej tillhöra styrelsen.

Styrelsen är beslutför, då minst fem ledamöter äro närvarande.

7. Styrelsens räkenskaper och förvaltning skola granskas av två eller flera revisorer, av vilka en förordnas av vederbörande länsstyrelse och den andra eller de övriga väljas av föreningen på ordinarie årssammanträde.

8. Före utgången av mars månad skall jaktvårdsföreningen till förbundets i 11 punkten omförmälda centralstyrelse överlämna berättelse över de av föreningen under nästföregående år vidtagna åtgärder till jaktvårdens främjande m. m. Vid berättelsen skola fogas uppgifter rörande föreningens ekonomi, avfattade å räkenskapstablå enligt av domänstyrelsen fastställt formulär, samt avskrift av revisionsberättelse för samma år.

9. För överläggning och beslut rörande åtgärder för jaktvårdens främjande inom riket i dess helhet eller större delar därav skola jaktvårdsföreningarna genom ombud årligen sammanträda i Stockholm på tid som bestämmes av centralstyrelsen.

10. Jägarförbundets ombudsmöte utgöres av förbundets centralstyrelse samt två av varje förening på allmänt sammanträde för ett år valda ombud.

För varje av föreningen utsett ombud väljes en suppleant.

Valbar till ombud är envar inom föreningens verksamhetsområde bosatt, röstberättigad föreningsmedlem.

Vid ombudsmöte äger varje ombud eller ledamot i centralstyrelsen en röst. Ledamot i centralstyrelsen må dock icke deltaga i val av revisorer för granskning av förvaltning, för vilken han är ansvarig, eller i beslut om ansvarsfrihet för sådan förvaltning.

11. Jägarförbundets centralstyrelse utgöres av en av Kungl. Maj:t förordnad och åtta av ombudsmötet valda ledamöter tillika med suppleanter för dessa.

Ledamöter och suppleanter utses för högst tre år.

Ordförande och vice ordförande väljas av ombudsmötet. Sekreterare och skattmästare utses av styrelsen. Skattmästare må ej tillhöra styrelsen.

12. Centralstyrelsen åligger

att med uppmärksamhet följa utvecklingen av jakthushållningen inom landet och med beaktande därav för ombudsmötet framlägga förslag i frågor, som falla inom området för förbundets verksamhet, samt hos Kungl. Maj:t och myndigheter göra de framställningar, som anses påkallade för främjande av jaktvård och ändamålsenligt vildnadsskydd;

att genom utgivande av skrifter eller på annat sätt sprida kännedom om gällande författningar rörande jakt och fridlysning av vissa djurslag, verka för spridande av kunskap om god jaktvård och lämpligaste sättet för jaktutövning med bibehållande och förökande av stammen av nyttigt villebråd samt i övrigt väcka intresse för vårdsnaden av de för lanthushållningen nyttiga fåglar och sådana inom landet sällsynta djur, som för sitt fortbestånd äro i behov av särskilt skydd;

att genom samarbete med jaktvårdsföreningarna söka åstadkomma en tillfredsställande jaktstatistik;

att bereda alla ärenden innan de föreläggas ombudsmöte för avgörande samt ombestyra verkställandet av sådant mötes beslut;

att omhändertaga och förvalta styrelsen tillkommande medel av jaktvårdsavgifter m. m.;

att avgiva av Kungl. Maj:t, statens verk och myndigheter infortrade yttranden m. m.; samt

att senast den 15 maj varje år till domänstyrelsen dels överlämna de i 8 punkten omförmälda, av jaktvårdsföreningarna i riket till centralstyrelsen ingivna års- och revisionsberättelser m. m. dels avgiva liknande berättelser m. m. angående egen verksamhet under nästföregående år.

13. Centralstyrelsen är beslutför, då minst fem ledamöter äro närvarande.

14. Centralstyrelsens räkenskaper och förvaltning skola granskas av två eller flera revisorer, av vilka en förordnas av Kungl. Maj:t och den andra eller de övriga väljas av ombudsmötet.

Förvaltnings- och revisionsberättelser skola föreläggas ombudsmöte, som för sin del har att bevilja eller vägra ansvarsfrihet för styrelsens förvaltning.

15. Envar vid ombudsmöte närvarande röstberättigad åtnjuter av respektive jaktvårdsförenings eller centralstyrelsens medel ej mindre ersättning för resekostnaden fram och åter än även dagtraktamente dock högst tre sammanträdesdagar årligen, allt enligt samma grunder, som gälla för landstingsmän vid landstingssammanträde.
